

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora u organizaciji Hrvatske revizorske komore

---

za 2023. godinu

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

**Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog
parlamenta i vijeća od 14. prosinca
2022. u pogledu korporativnog
izvješćivanja o održivosti
- prijenos u Zakon o računovodstvu i Zakon o
reviziji -**

Ana Zorić

Napomena

Sadržaj ovog prezentacijskog materijala je informativnog karaktera. Upotreba prezentacijskog materijala ne oslobađa korisnika od poduzimanja potrebnih mjera predostrožnosti prije njegove uporabe, odnosno ne oslobađa korisnika od obveze primjene izvornih zakonskih odredbi i pravila struke, s toga se Hrvatska revizorska komora i autor prezentacijskog materijala ne mogu smatrati odgovornima prilikom uporabe ili u vezi s uporabom sadržaja koji se nalazi u prezentacijskom materijalu.

Uporaba sadržaja i podataka iz ovog prezentacijskog materijala dopuštena je pod uvjetom navođenja izvora podataka, osim u slučajevima kada je naznačeno drugačije.

Sadržaj

---

1. Nefinancijsko izvješćivanje u Republici Hrvatskoj
2. CSRD direktiva
3. Zakon o računovodstvu – najava novosti
4. Zakon o reviziji – najava novosti
5. Zaključak

Gdje smo sada? Nefinancijsko izvješćivanje

DIREKTIVA 2014/95/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa - objavljena u listopadu 2014.

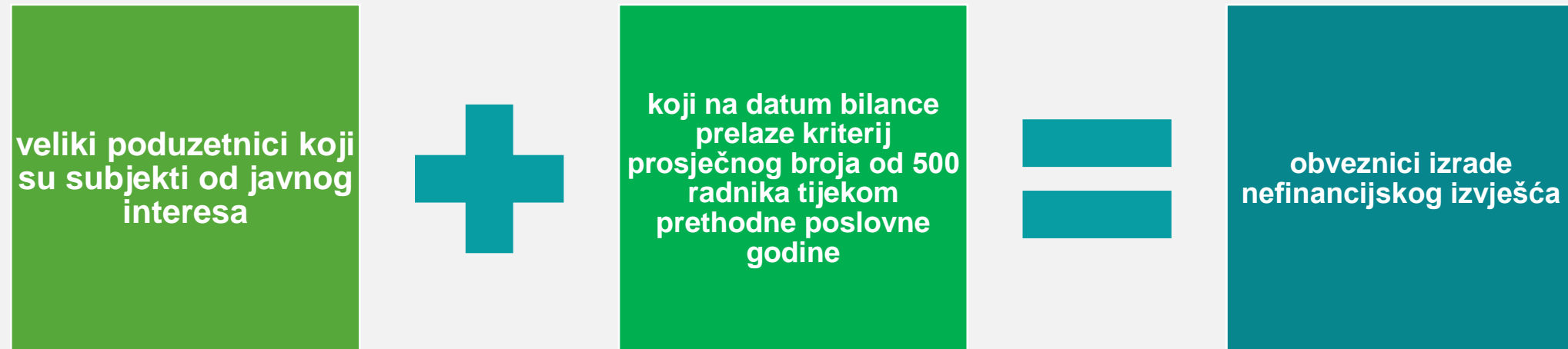
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu („Narodne novine” broj 120/16.)

▪ stupio na snagu 1. siječnja 2017.

Obveznici izrade nefinancijskog izvješća izradili su prva nefinancijska izvješća za poslovnu godinu koja je počela 1. siječnja 2017. godine ili tijekom kalendarske godine 2017.

Obveznici nefinancijskog izvješćivanja u RH

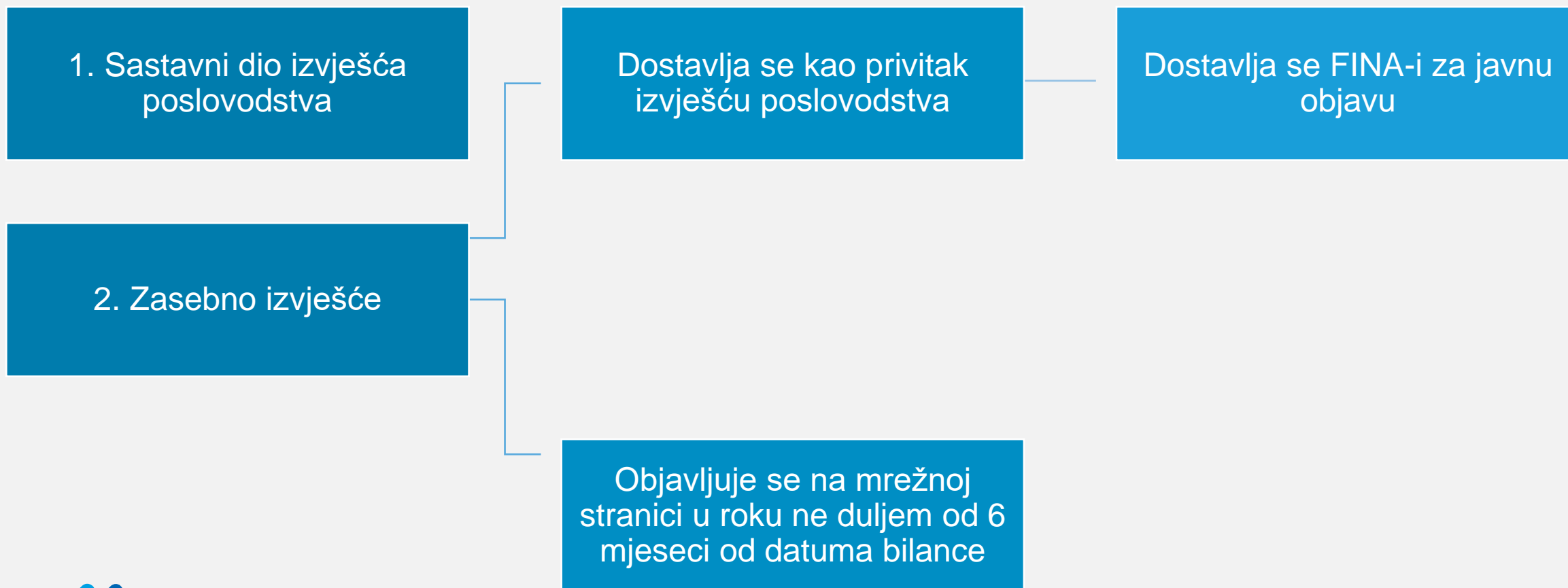
Obveza izrade nefinancijskog izvješća i konsolidiranog nefinancijskog izvješća

Poduzetnik koji ima manje od 500 zaposlenika nije dužan sastavljati nefinancijsko izvješće, ali ga može sastavljati i objavljivati dobrovoljno.

Tri načina objave nefinancijskog izvješća – Zakon o računovodstvu

---

Različiti okviri koji se danas primjenjuju za objavu nefinancijskih informacija

Uloga revizora

- Samostalni revizor ili revizorsko društvo dužno je u okviru zakonske revizije provjeriti je li nefinancijsko izvješće izrađeno i uključeno u izvješće posloводства ili sadržano u zasebnom izvješću.
- Poduzetnik može ugovoriti s neovisnom stručnom osobom za relevantna područja provjeru nefinancijskog izvješća.

Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti - CSRD

U **prosincu 2022.** objavljena je *DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti - Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD.* – stupila je na snagu **5. siječnja 2023.**

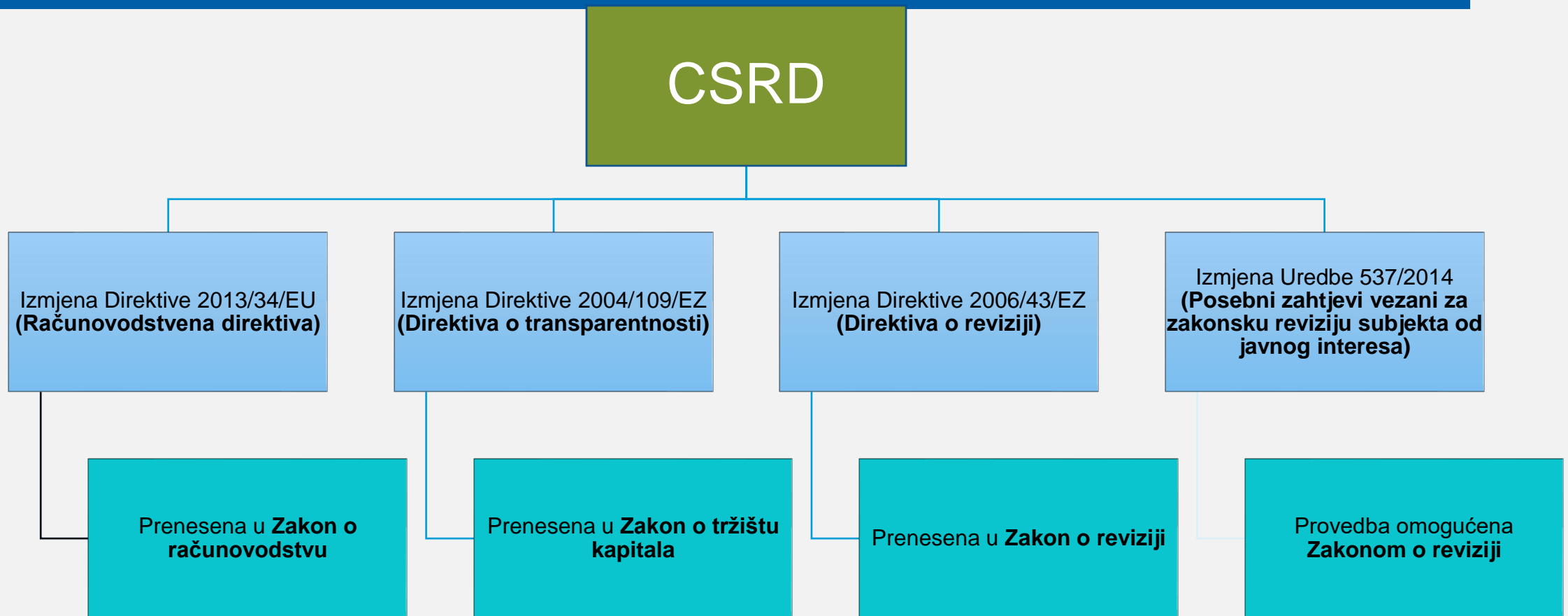
Države članice EU trebaju donijeti zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do **6. srpnja 2024.** te o tome obavijestiti Europsku komisiju.

Glavni ciljevi CSRD Direktive su:

- osigurati odgovarajuće javno dostupne informacije o rizicima održivosti na poslovanje poduzetnika, kao i utjecaju samih poduzetnika na ljude i okoliš – ***koncept dvostruke materijalnosti***
- standardizirati nefinancijsko izvješćivanje poboljšavajući dosljednost i kvalitetu javno dostupnih podataka
- stvoriti poticaje za usmjeravanje tokova kapitala prema održivim ulaganjima kako bi se postigao održiv i uključiv rast

Koje propise mijenja CSRD?

Što donose izmjene Zakona o računovodstvu?

Izmjene i dopune Zakona o računovodstvu

- Širi krug obveznika izrade izvješća o održivosti
- Širi sadržaj izvješća o održivosti
- Primjena ESRS-a
- Provjera izvješća o održivosti
- Jedinstveni elektronički format

Izmjene i dopune Zakona o računovodstvu

Širi krug obveznika izrade izvješća o održivosti

- svi veliki poduzetnici prema kriterijima
- mali i srednji poduzetnici čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište EU
- poduzetnici iz trećih zemalja koji ostvaruju neto prihod veći od 150 milijuna EUR i koji imaju društvo kći ili podružnicu na području EU

Širi sadržaj izvješća o održivosti

- Od poduzetnika se zahtijeva da izvješćuju o učincima aktivnosti na ljude i okoliš te o tome kako pitanja održivosti utječu na samog poduzetnika - koncept dvostruke materijalnosti
- Uvođenje novih informacija od poduzetnika o njihovoj strategiji, ciljevima, ulozi odbora i uprave, glavnim štetnim učincima povezanim s poduzetnikom i njegovim lancem vrijednosti, nematerijalnom imovinom i o tome kako su iskazane informacije utvrđene.
- Poduzetnici trebaju iskazivati kvalitativne i kvantitativne informacije, informacije o budućim i prošlim događajima te prema potrebi informacije koje se odnose na kratkoročna, srednjoročna i dugoročna razdoblja.

Primjena ESRS-a

STANDARDI

MEĐUSEKTORSKI I STANDARDI

OKOLIŠ

DRUŠTVO

UPRAVLJANJE

SEKTORSKI STANDARD
(PLANIRANO ZA 2024.)

STANDARDI ZA SME
(PLANIRANO ZA 2024.)

ESRS 1
Opći principi

ESRS E1
Klimatske
promjene

ESRS S1
Vlastita radna
snaga

ESRS G1
Poslovno
ponašanje

ESRS 2
Zahtjevi o
objavama

ESRS E2
Onečišćenje

ESRS S2
Radna snaga u
lancu vrijednosti

ESRS E3
Voda i morski
resursi

ESRS S3
Zajednice pod
utjecajem

ESRS E4
Bioraznolikost
i ekosustavi

ESRS S4
Potrošači i krajnji
korisnici

ESRS E5
Cirkularna
ekonomija

- Europska komisija usvojila je delegiranu uredbu o dopuni Računovodstvene direktive u pogledu standarda izvješćivanja o održivosti **31. srpnja 2023.** te ga je prosljedila Europskom parlamentu i Vijeću EU.
- Delegirani akt stupit će na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće EU u roku od dva mjeseca na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka obavijestili Europsku komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok može produljiti za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća EU.
- Delegirana uredba stupit će na snagu tri dana nakon objave u SL EU te će se primjenjivati od 1. siječnja 2024. za poslovnu godinu koja počinje 1. siječnja 2024. ili nakon toga datuma.

Izmjene i dopune Zakona o računovodstvu

Provjera izvješća o održivosti

- Po prvi puta nalaže se obveza provjere izvješća o održivosti u skladu sa standardima provjere koje će donijeti Europska komisija.
- Uz ovlaštene revizore provjeru izvješća o održivosti mogu obavljati i *neovisni pružatelji usluga provjere* – opcija za države članice.

- Provjeru izvješća o održivosti obavlja ovlaštenu revizor koji obavlja zakonsku reviziju GFI
- Provjeru izvješća o održivosti obavlja i ovlaštenu revizor koji ne obavlja zakonsku reviziju GFI
- Provjeru izvješća o održivosti uz ovlaštenog revizora obavlja i neovisni pružatelj usluga provjere

Jedinstveni elektronički format

- Izvješće o održivosti biti će sastavni dio izvješća posloводства (nema više mogućnosti objave kao zasebnog izvješća)
- Izvještaj posloводства morat biti objavljen u XHTML (engl. eXtensible Business Reporting Language) formatu u skladu s ESEF Uredbom.

Što donose izmjene Zakona o reviziji?

Izmjene i dopune Zakona o reviziji

- Obrazovne kvalifikacije i stručni (revizorski) ispit
- Provjera izvješća o održivosti
- Revizijski odbor

Izmjene i dopune Zakona o reviziji

Obrazovne kvalifikacije i stručni (revizorski) ispit

- Ovlašteni revizori trebaju, uz potrebne obrazovne kompetencije, ispunjavati i posebne zahtjeve kako bi im se omogućila provjera izvješća o održivosti.
- Ispitivanjem stručne osposobljenosti (revizorski ispit) jamči se potrebna razina teorijskog znanja i sposobnost primjene takvog znanja u praksi.
- Provjera teorijskog znanja iz područja održivosti obuhvaća barem sljedeća područja:
  - pravne zahtjeve i standarde izvješćivanja vezane uz pripremu godišnjeg i konsolidiranog izvješćivanja o održivosti
  - analizu održivosti
  - postupke dubinske analize u pogledu pitanja održivosti
  - pravne zahtjeve i standarde provjere za izvješćivanje o održivosti
- Revizijska direktiva zahtjeva **najmanje osam mjeseci praktičnog osposobljavanja** u provjeri godišnjeg i konsolidiranog izvješća o održivosti ili u drugim uslugama povezanim s održivosti, uzimajući u obzir prethodno radno iskustvo.
- CSRD uključuje prijelazne uvjete za ovlaštene revizore koji su kvalificirani prije 1. siječnja 2024. „***Grandfathering***”
- Ovlašteni revizori kojima je izdano odobrenje ili su priznati za obavljanje zakonskih revizija prije 1. siječnja 2024. (i osobe kojima je 1. siječnja 2024. u tijeku postupak izdavanja odobrenja za rad, pod uvjetom da taj postupak dovrše do 1. siječnja 2026.) ne podliježu zahtjevima polaganja stručnog ispita i praktičnog osposobljavanja.

Izmjene i dopune Zakona o reviziji

Ovlašteni revizori provjera izvješća o održivosti

Angažman ograničene provjere

- Europska komisija donijet će standarde u obliku delegiranih akta najkasnije u listopadu 2026.

Angažman razumne provjere

- U planu je postupni prelazak na izražavanje razumnog uvjerenja što je najviši revizijski standard.
- Rok za donošenje tog standarda je do 1. listopada 2028.

- Države članice mogu primjenjivati nacionalne standarde, postupke ili zahtjeve provjere informacija o održivosti sve dok EK ne donese standard provjere
- Države članice dostavljaju EK postupke ili zahtjeve u pogledu provjere najmanje tri mjeseca prije njihova stupanja na snagu.
- Obveza provjere započinje u 2025. za obveznike izvješća o održivosti za poslovnu godinu koja započinje 1. siječnja 2024. ili nakon toga datuma.

Revizijski odbor

Revizijska direktiva dopušta da funkcije dodijeljene revizorskom odboru, koje se odnose na izvješćivanje i provjeru izvješćivanja o održivosti obavlja upravno ili nadzorno tijelo kao cjelina ili posebno tijelo koje je osnovalo upravno ili nadzorno tijelo ili nadzorno tijelo (nadzorni odbor, upravni odbor, poseban odbor) – [opcija za države članice](#)

Zadaće revizijskog odbora u pogledu izvješća o održivosti

- obavještava upravno ili nadzorno tijelo subjekta o ishodu provjere izvješćivanja o održivosti i objašnjava na koji su način zakonska revizija i provjera izvješćivanja o održivosti doprinijele integritetu financijskog izvještavanja odnosno izvješćivanja o održivosti
- prati postupak izvješćivanja o održivosti, uključujući postupak elektroničkog izvješćivanja i postupak koji provodi poduzetnik radi utvrđivanja informacija o kojima izvještava u skladu sa standardima izvješćivanja o održivosti
- prati djelotvornost unutarnjih sustava kontrole kvalitete i upravljanja rizicima poduzetnika te njegovu unutarnju reviziju, u pogledu izvješćivanja o održivosti
- prati provjeru izvješćivanja o održivosti

Prva izvješća o održivosti

1. siječnja 2024. ili nakon toga datuma

- veliki poduzetnici koji već podliježu obvezi sukladno NFRD direktivi (izvješćivanje u 2025. o podacima za 2024.)

1. siječnja 2025. ili nakon toga datuma

- ostali veliki poduzetnici (izvješćivanje u 2026. o podacima za 2025.)

1. siječnja 2026. ili nakon toga datuma

- MSP uvršteni na burzu, male i jednostavne kreditne institucije te vlastita osiguravajuća društva (izvješćivanje u 2027. o podacima za 2026.)

1. siječnja 2028. ili nakon toga datuma

- poduzetnici iz trećih zemalja prema utvrđenim kriterijima (izvješćivanje u 2029. o podacima za 2028.)

- Mogućnost za MSP koji su obveznici izrade izvješća o održivosti da do **1. siječnja 2028.** u izvješće posloводства ne uključe informacije o održivosti (**opt-put opcija**).
- Ako MSP odluči iskoristiti ovu opciju, tada u svojem izvješću posloводства treba kratko navesti zašto izvješće o održivosti nije dostavljeno, odnosno potrebno je navesti razloge korištenja ove opcije.

Zaključak

- Potreba za nefinancijskim izvještavanjem proizlazi iz šireg konteksta suvremene poslovne ekonomije i temeljnih ciljeva poslovanja poduzeća u rasponu od maksimalizacije profita do suvremenih modela održivog poslovanja
- CSRD direktiva ima za cilj popuniti praznine u postojećim pravilima koja su vezana za nefinancijsko izvještavanje, a definirana su NFRD direktivom iz 2014.
- Cilj je poboljšati izvještavanje o održivosti uz što manji trošak, kako bi se bolje iskoristio potencijal europskog jedinstvenog tržišta prelaskom na potpuno održiv i uključiv gospodarski i financijski sustav u skladu s Europskim zelenim planom i ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda.
- Sami poduzetnici imati koristi od kvalitetnog izvještavanja o održivosti. Ono će pomoći poduzetnicima da utvrde i upravljaju vlastitim rizicima i prilikama koje se odnose na pitanja održivosti. Također, činit će osnovu za bolji dijalog i komunikaciju sa svim dionicima prvenstveno s financijskim sektorom.

Hvala na pozornosti!

Ana Zorić

Ministarstvo financija

ufs@mfin.hr